

Publikacja / Publication	Psychologiczne korelaty wdzięczności u osób chorych na stwardnienie rozsiane , Szcześniak Małgorzata, Król Joanna, Koziarska Dorota, Rzepa Teresa, Potemkowski Andrzej, Nowacki Przemysław
Adres publikacji w Repozytorium URL / Publication address in Repository	http://192.168.13.97/info/article/SWPScafc73a55bfd48bab14cd203fe44868a/
Data opublikowania w Repozytorium / Deposited in Repository on	Feb 19, 2016
Cytuj tę wersję / Cite this version	Szcześniak Małgorzata, Król Joanna, Koziarska Dorota, Rzepa Teresa, Potemkowski Andrzej, Nowacki Przemysław: Psychologiczne korelaty wdzięczności u osób chorych na stwardnienie rozsiane , Psychiatria i Psychoterapia, vol. 11, no. 3, 2015, pp. 21-35

Psychiatria i Psychoterapia 2015; tom 11, numer 3: strony 21-35

wersja pierwotna – elektroniczna

Psychologiczne korelaty wdzięczności u osób chorych na stwardnienie rozsiane

Psychological correlates of gratitude in MS patients

Małgorzata Szcześniak¹, Joanna Król¹, Dorota Koziarska²,

Teresa Rzepa³, Andrzej Potemkowski¹, Przemysław Nowacki²

¹Institut Psychologii Uniwersytetu Szczecińskiego w Szczecinie,

²Katedra i Klinika Neurologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie,

³Uniwersytet SWPS, Wydział Zamiejscowy w Poznaniu.

Streszczenie

Cel badań: Weryfikacja poziomu wdzięczności u osób chorych na stwardnienie rozsiane w porównaniu do osób zdrowych; ocena związku wdzięczności z orientacją pozytywną i samooceną.

Metoda: Gratitude Questionnaire (GQ-6, McCullough, Emmons, Tsang; polska adaptacja: Kossakowska, Kwiatek); Skala Orientacji Pozytywnej (Skala-P, Caprara i in.; polska adaptacja: Łaguna, Oleś, Filipiuk); Skala Samooceny SES Rosenberga (polska adaptacja: Dzwonkowska, Lachowicz-Tabaczek, Łaguna); Rozszerzona Skala Niewydolności Ruchowej Kurtzkiego (EDSS) oraz autorski wywiad dotyczący danych socjodemograficznych, subiektywnej oceny funkcjonowania i otrzymywanego wsparcia.

Wyniki: Brak istotnych różnic pomiędzy osobami zdrowymi i chorymi w zakresie wdzięczności i samooceny. Poziom orientacji pozytywnej okazał się wyższy wśród osób z SM. Wdzięczność wykazuje silny pozytywny związek z orientacją pozytywną i samooceną. Wdzięczność wzrasta wówczas, gdy osoby z SM wykazują tendencję do zauważania i przywiązywania większej wagi do pozytywnych aspektów życia, własnych doświadczeń i samych siebie.

Wnioski: Oddziaływania terapeutyczne ukierunkowane na dostrzeganie pozytywnych aspektów życia mogą pomóc w przewartościowywaniu przykrych doświadczeń powiązanych z SM. U chorych z SM

warto kształtować umiejętności interpersonalne i rozwijać potencjał umożliwiający radzenie sobie ze stresorami związanymi z chorobą. Rozwijanie wdzięczności może pomagać chorym w lepszym funkcjonowaniu w sferze fizycznej.

Abstract

Objectives: Verification of the level of gratitude in patients with multiple sclerosis against healthy individuals; assessment of the relationship between gratitude and positive orientation as well as self-esteem.

Methods: Gratitude Questionnaire (GQ-6, McCullough, Emmons, Tsang; Polish adaptation by Kossakowska, Kwiatek); Positivity Scale (P-Scale, Caprara et al., Polish adaptation by Łaguna, Oleś, Filipiuk); Rosenberg self-esteem scale SES (Polish adaptation by Dzwonkowska, Lachowicz-Tabaczek, Łaguna); Kurtzke Expanded Disability Status Scale (EDSS) and the original interview regarding sociodemographic data of the participants and subjective assessment of their functioning and received support.

Results: The research found no significant differences between healthy individuals and MS patients in terms of gratitude and self-esteem. MS patients showed higher level of positive orientation in comparison with healthy individuals. Gratitude shows strong positive correlation with positive orientation and self-esteem. The level of gratitude increases when MS patients notice and appreciate the positive aspects of life, personal experience and themselves.

Conclusions: Therapeutic actions oriented towards noticing the positive aspects of life can facilitate re-evaluation of negative experience related to MS. It is important to develop interpersonal skills and resources for coping with disease-related stressors.

Słowa kluczowe: stwardnienie rozsiane, wdzięczność, orientacja pozytywna

Keywords: multiple sclerosis, gratitude, positive orientation, self-esteem

Wstęp

Wdzięczność jest nowym wątkiem w badaniach klinicznych. Wzrost zainteresowania tą dyspozycją wiąże się z dociekaniem na temat roli emocji pozytywnych w budowaniu psychicznego i fizycznego dobrostanu człowieka. To Emmons i McCullough [1] jako jedni z pierwszych zwrócili uwagę na złożone funkcje wdzięczności, podkreślając jej dobroczynny wpływ na ludzi zdrowych i dotkniętych chorobą. Doceniono również rolę wdzięczności w procesie psychoterapii [2] i udzielania wsparcia, w odwołaniu do efektu głównego i buforowego [3]. Pierwszy efekt sprawia, że ludzie mający oparcie w innych są w mniejszym